A°. 1839. No. 47.

Woensdag, 12 Junij.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 10 Junij 1839.

Van wege den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, wordt hiermede bekend gemaakt; dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden:

1°. Aan de Slaven *Europa* en *Cornelia*; toebehoord hebbende aan J. G. VAN WEEDE.

2°. Aan den Slaaf *Lodewijk*; weleer toebehoord hebbende aan de Wed. KLOPMAN.

3°. Aan de Slavin *Fannij*; toebehoord hebbende aan J. E. SOESMAN.

4°. Aan de Slaven *Willem*, *Chrisje*, *Bebé* en *Frederik*; toebehoord hebbende aan MERIE van SOESMAN.

5°. Aan den Slaaf *Toontje*; toebehoord hebbende aan CHRISTINA van THIELER; — en dat gemelde gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

1°. MARIA ZIJTHOF.
JOHANNA CORNELIA ZIJTHOF.
2°. JOHANNES DAVID LODEWIJK LINGE.
3°. JACOBA FANNIJ EEMNES.
4°. WILLEM DUINOORD.
CHRISTINA DUINOORD.
ELISABETH DUINOORD.
JACOB FREDERIK PURMER.
5°. TEUNES RIJSTVELD.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Advertentiën.

De Administrateur van Financien, de daarbij belanghebbenden herinnerende aan de bij artikel 3 der Publicatie dd. 27/31 October 1829 Gouvernements-Blad No. 18), voorkomende bepaling, roept bij dezen op, alle degenen, welke nog eenige vorderingen hebben ten laste het Gouvernement dezer Kolonie, over het afgeloopen Dienst-Jaar 1838, om de rekeningen daarvan vóór het einde dezer maand ten zijnen bureele in te leveren, op pœne als bij artikel 4 dier Publicatie is bepaald.

Paramaribo, den 8 Junij 1839.
De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

De Heer LEVIE GOMPERTS HEILBRON, door de Commissie van GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT, na afgelegd examen als *APOTHEKER* geïmmatriculeerd zijnde, zoo wordt hiervan aan de belanghebbenden kennis gegeven.

Paramaribo, 6 Junij 1839.
De Scriba,
JOHs. ABRAHAMSZ.

(24139) Fungerende CURATORS bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, als daartoe geautoriseerd, bieden bij inschrijving te HUUR aan, voor den tijd van *een jaar vast* en voor *een* of *twee* jaren optie, ter keuze van den Huurder:

Den GROND *UITVLUCHT* (of zoogenaamde *KOKO BIAKOE*; aankomende de Boedels D. R. FERNANDES en Wed. MORDECHAI FERNANDES.

De inschrijvings-billetten zullen aangenomen worden tot Zaturdag den 15den dezer, des voormiddags ten 9 ure.

Paramaribo, den 10 Junij 1839.
M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(21947) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 14den Junij 1839, des voormiddags om *negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, in welgemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven, met namen: *Sultan*, *Kato*, *Jacob*, *William*, *Charles*, *Adonis*, *Eduard* en *Ketie*; bekend staande op den naam van G. L. RÖPERHOFF, aankomende F. J. L. R. VAN ONNA.

De Slaven, met namen: *Philip*, *Gelek* of *Andries*, *Adam* of *Kees*, *Favoriet*, *Cupido*, *Vigeland*, *Saratje*, *Antoinette*, *Henrietta* en *Charles*, bekend staande op den naam van G. BERGMAN; aankomende F. J. L. R. VAN ONNA.

Paramaribo, den 8 Junij 1839.
R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

(22859) Op den 26 Mei 1839, 's avonds circa 10 uren, werd ons door den dood ontrukt, onze waarde en geachte Moeder en Zuster, VROUWE SUSANNA GOEDE Weduwe JACOB MUNTZ, in den ouderdom van 69 jaren en 12 dagen.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Paramaribo, den 11 Junij 1839.
Js. MUNTZ.
C. J. W. MUNTZ.
Mede voor de Heeren GEBR. GOEDE.

(24162) Administrateuren der Plantaadje *St. Barbara*, bieden bij inschrijving de aanbesteding aan:

1°. Van het wegbreken van het oude STEENEN WOONHUIS; — en

2° Van het opbouwen van een geheel nieuw WOONHUIS.

Volgens conditiën, bestek en teekening, ten kantore van den eerst ondergeteekende ter *visie* liggende.

De inschrijvings-billetten met opgave der Borgen, zullen ten Kantore voormeld aangenomen worden, tot Zaturdag den 29sten dezer maand, en het werk alsdan aan den minst inschrijvenden (mits deszelfs inschrijving goedgekeurd zijnde), worden toegewezen.

Paramaribo, 7 Junij 1839.
G. C. B. WEISSENBRUCH qq.
Hs. KLINT qq.

De Wed. M. Rijnbout

berigt hare geëerde Begunstigers, dat zij per de laatste Scheeps-gelegenheid heeft ontvangen, een assortiment der nieuwste *MODEWAREN*; als:

ECHARPE, fijne SATIJNE MANTILLES, extra fijn NETEL- en KAMERDOEK, LINTEN, enz., enz.

Alsmede alle soorten van DAMES HOEDEN. (24158)

Paramaribo, den 7 Junij 1839.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 8sten dezer, het Schip Equator, Kapt. J. van der Kolff Wz., van Rotterdam, hebbende 30 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 6den, het Schip Concordia, Kapt. B. J. Wijgers naar Amsterdam, lading: 340 vaten Suiker, 26 balen schoone- en 2 dito vuile Katoen en 324 pond oud Koper. — Passagiers: de Heer H. A. Buhk en de Minderjarigen Karel Veldenaar.

** In ons vorige Nommer, stond abusivelijk: 430 vaten Suiker.

HET EILAND ST. EUSTATIUS.

In het midden der 17de eeuw was dit eiland eene landbouwende Kolonie, bevolkt enkel door vrije menschen, Zeeuwen, Hollanders en Walen, genoot welvaart, en schonk voordeelen aan de Zeeuwsche kooplieden, eigenaars van Eustatius, die zich daardoor in staat bevonden behoorlijk in het godsdienstig onderwijs te voorzien. Ook bij den aanvang der 18de eeuw werd er nog tabak, suiker en Indigo gebouwd; doch men klaagde reeds, meer dan te voren, over den rotsachtigen bodem en over de schaarschte aan water, waardoor die artikelen geene belangrijke voordeelen afwierpen. Werd die schaarschte veroorzaakt door het meer en meer wegkappen van het zwaar geboomte, dat, tijdens men het eiland in bezit nam, tot eene aanzienlijke hoogte de helling van den kegel bedekte, en, volgens de bewering van sommigen, de wolken aantrok? Was welligt de destijds ontluikende handel op Eustatius, waardoor men gemakkelijker het brood verdiende, dan door den landbouw, oorzaak van het beklag?

Inderdaad begon de handel op Eustatius, sedert het begin der 18de eeuw, levendigheid te verkrijgen met de naburige Spaansche, Fransche en Engelsche bezittingen. Het duurde niet lang, af men zag Engelschen, en daarna Danen, zich op het eiland vestigen, om deel aan dien handel te verkrijgen. Het is

niet geheel zeker; of die sluikhandel (want zoodanig was die handel) aanving, ten gevolge der goedkoope prijzen, waartoe de planters der naburige eilanden zich op Eustatius van zoutwaternegers konden voorzien. Zeker is het, dat de negers, gedurende geruimen tijd, een deel van het onderlinge handelverkeer uitmaakten; dat de West-Indische maatschappij die menschenwaar van de kust van Guinea naar Eustatius deed vervoeren, alwaar de Africaansche negers werden verkocht en door Engelsche en Fransche planters, enz. tegen suiker, koffij, tabak, katoen en indigo werden ingeruild. De aanvoeren naar het eiland werden steeds aanzienlijker, zoodat geheele ladingen van koffij, suiker, enz. van hier naar Amsterdam werden afgescheept. Alras had men geene pakhuizen genoeg; het geheele eiland werd toen pakhuis. Dikwijls werden de aangevoerde goederen niet eens aan wal opgeslagen, maar ter reede onmiddellijk aan boord der Nederlandsche schepen over geladen, en naar Holland, meestal naar Amsterdam, verzonden. Waren zoodanige gelegenheden niet genoegzaam voorhanden, dan bevond men zich meermalen in de noodzakelijkheid, de goederen, welke het minst aan bederf onderhevig waren, in de open lucht op te slaan en met zeilen te dekken. In de pakhuizen werden alle openingen digt gemaakt, ten einde zoo veel te meer te kunnen bevatten, en door een luik in de zoldering stortte men de koffij naar beneden. Uit deze bijzonderheden kan de levendigheid van den handel op Eustatius worden afgemeten; een eiland in het geheel geene vijf mijlen in omtrek, met 350 à 400 huisgezinnen.

Zestig en tachtig schepen gingen jaarlijks met volle lading naar het moederland, met voortbrengselen, herkomstig van de Fransche, Spaansche en Engelsche bezittingen. In oorlogstijden werden de aanvoeren der koloniale waren nog drokker, dewijl de republiek hare onzijdigheid zocht te bewaren. Doch de Engelschen, wier oorlogsvloten in de Antillen doorgaans de grootste waren, werden daarover niet enkel vergramd, maar veroorloofden zich zelfs de willekeurigste uitlegging aan het tractaat van 1678 te geven, ten einde hunne geweldenarijen te kleuren, en een voorwendsel te hebben, om de Nederlandsche koopvaardijschepen weg te nemen. Dan heette het, bestond de lading deels uit verboden goederen, dan weder heette de geheele lading koffij of suiker Fransch eigendom, enz. Zelfs wanneer al eens, hetgeen zelden het geval was, de schepen, eenmaal in Britsche havens opgebragt, weder werden ontslagen, bekwam men geene vergoeding voor oponthoud, bederf van goederen en dergelijke, maar moest daarenboven de helft der proceskosten dragen. — Hoe belangrijk de handel van Eustatius konde genoemd worden, is op te maken uit eene klagte van den Amsterdamschen handelstand, aan de Staten van Holland ingediend, waarbij blijkt, dat de Engelsche kapers in één enkel jaar, aan schepen en goederen, naar of van Eustatius bestemd, voor eene waarde van *twintig* millioen gulden hadden prijs gemaakt. En die oorlog tusschen twee nabuurstaten, waarbij Nederland, in weerwil eener stipte neutraliteit, zoo vele millioenen schats verloor, duurde van 1756 tot 1759!

Deze verliezen, hoe zwaar ook, werden nogtans slechts als voorbijgaande beschouwd. De handel van Eustatius bloeide, bij voortduring, en kreeg zelfs nog grooten aanwas, toen de Britsche volkplantingen in Noord-America tegen het moederland in opstand geraakten. Rijst, katoen, tabak, ging uit Noord-America over Eustatius naar Amsterdam, en, zoo als van de Engelsche zijde beweerd werdt, verkregen de opstandelingen, langs denzelfden weg, wat zij behoefden om hunnen weerstand te duurzamer te maken.

Wij zullen hier niet onderzoeken, of, en in hoeverre de Nederlandsche kooplieden geregtigd konden geacht worden, om handelverbindtenissen aan te knoopen of te onderhouden met Britsche koloniën, die in openbaren opstand waren, terwijl de Republiek tevens met Groot-Brittanje in staat van vrede was. Wij hebben ons thans enkel met Eustatius bezig te houden, en te vermelden, welke vruchten dit alles voor de *diamanten rots*, zoo als Eustatius destijds dikwijls genoemd werd, in de gevolgen opleverde.

Het Britsch Gouvernement beklaagde zich ernstig over den Gouverneur van Eustatius; in en buiten het Britsche Parlement voer men op het hevigst uit tegen hetgeen op het eiland gebeurde; sommigen gingen zelfs zoo verre in hunne verbittering over de ondersteuning, welke zij meenden, dat van daar aan de Noord-Americanen gewierd, van te wenschen, dit eiland in de kolken der zee te zien verzinken. Geen wonder dan ook, dat de geweldenarijen, door de Britsche oorlogschepen en kapers gepleegd, een ernstiger karakter aannamen, dan in den Franschen oorlog van 1756 het geval was geweest. De Britsche kapers kwamen ten anker ter reede van Eustatius in de nabijheid der rijkstgeladen schepen, ten einde die des nachts in bezit te nemen; soms roofden zij ze bij helderen dag van de reede. Geruimen tijd was er geene scheepsmagt van den Staat, en nimmer eene genoegzame magt om de schending der Nederlandsche vlag, des noods, met geweld te keer te gaan. Intusschen vertoonde zich op Eustatius de winzucht onder verschillende, zelfs afzigtige gedaanten. Londensche negotiehuizen namen op dit eiland deel aan den handel met de Noord-Americaansche opstandelingen; terwijl Nederlandsche ingezetenen van het eiland in het bezit waren van Britsche kaperbrieven, waardoor zij beter dan iemand ter wereld in staat waren, den handel van Eustatius te benadeelen!

Intusschen woedde den 15 October 1780 een oorkaan met groote hevigheid. Doch het was evenmin van dien orkaan, als het van den orkaan van den 22 September 1751, hoe vernielend overigens ook, was, dat Eustatius het grootste onheil dreigde. Dat onheil kwam van een' geheel anderen kant, voor den opmerkzamen waarnemer voorzeker minder onverwacht dan een Antillische orkaan.

Terwijl men zich nog alomme in de Nederlandsche bezittingen buiten Europa, met het denkbeeld van vrede streelde, verscheen op den 3 Februarij 1781 de Britsche admiraal Rodney met eene aanzienlijke vloot voor Eustatius, en eischte het op. Het eiland was geenszins in staat, om weêrstand te bieden, want niettegenstaande de dreigende taal, welke uit Engeland zoo menigvuldige malen het ergste aan Eustatius had voorspeld, had men evenwel niet getracht in den vervallen staat der forten eenige verbetering te bewerkstelligen. Eene onvoorwaardelijke overgave was van dien toestand het natuurlijke gevolg. Rodney, zonder slag of stoot meester geworden van het eiland, alsmede van de schepen en vaartuigen, welke ter reede lagen, gedroeg zich jegens de ingezetenen op het allerschandelijkst, en had in generaal Vaughan en kolonel Cockburn waardige helpers. Den Engelschen vielen hier 50 of 60 Nederlandsche koopvaardijschepen, en een gelijk getal Americaansche en Fransche vaartuigen in handen. Hadde Rodney zich vergenoegd met bovendien verbeurd te verklaren, alle producten, welke eenigermate als eigendom van de Noord-Americaansche opstandelingen konden worden beschouwd, dan reeds zoude hij zeer aanzienlijken buit gemaakt hebben; doch dit was hem niet genoeg. Den ingezetenen ontnam hij al hun geld en ongemaakt en gemaakt goud en zilver, ongeveer *drie* millioen gulden aan waarde. Hij ontnam hun huisraad, huisselijken voorraad en slaven; hij joeg ze uit hunne woningen; en zond — het eenigste, wat nog overig schoot — alle Amsterdammers (1), als krijgsgevangen soldaten, van het eiland, zonder hun iets van het hunne te laten volgen, om zich te voeden of te kleeden!

Hoe deze gruwelen in Engeland luide toegejuicht werden, behoort niet tot ons bestek; noch, hoe de Nemesis zich eerlang Rodney ter prooi uitkoos. Evenmin ook zullen wij ons met de verdere lotgevallen van het eiland in bijzonderheden bezig houden.

Eustatius ligt sedert dien tijd dáár als een toonbeeld van Britsche wraak! De handel zocht en vond eene schuilplaats op het Deensche eiland Sint-Thomas, en schijnt voor immer van Eustatius geweken. De voormalige getuigen van de welvaart, de uitgestrekte pakhuizen, de prachtig versierde woningen, zijn meer en meer vervallen, en geven aan het eiland een treuriger aanzien, dan wanneer het nimmer eene hooge mate van bloei gekend hadde! Ruim veertig jaren, nadat Rodney, als aanvoerder eener woeste en plunderzieke horde, met zelfbehagen alle welvaart alhier vernield had, erkende een Britsche reiziger, dat Eustatius nog zuchtte onder de uitwerkselen der verovering van admiraal Rodney.

Wel heeft Neêrlands Souverein in 1816 en sedert getracht Eustatius althans eenigermate op te beuren; doch vruchteloos! Steeds dieper en dieper gezonken, heeft, zoo het schijnt, moedeloosheid zich van de geheele bevolking meester gemaakt. Die gegoed is, verlaat het eiland met zijne kapitalen en slaven, zoodat de bevolking en landbouw steeds minder worden. Van waar zal, in zoodanig een' treurigen toestand, voor het rampspoedige Eustatius uitkomst, uitredding opdagen!

(*Avondbode.*)

(1) Dit gedrag, jegens de Amsterdammers in het bijzonder, is waarschijnlijk toe te schrijven aan de papieren, welke de Engelschen bij den voorzitter van het Americaansche congres Laurens hadden gevonden. Zie M. STUART, Vaderl. Historie. D. III. bl. 502.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip Maria Frederica, Kapt. K. B. de Weerd. — Adres bij Gebroeders Reijus. Sluit 20 dezer.

Het gezinkt Nederlandsch Kofschip Remke, Kapt. G. R. Glim. — Adres bij C. J. Leijsner. — Sluit Junij.

Het Nederlandsch Kofschip Catharina, Kapt. H. H. Bakker. — Adres bij C. J. Leijsner. — Sluit Junij.

Het gekoperd Driemast Galjootschip Wilhelmina, Kapt. Johan Nielsen Klint. — Adres bij C. J. Leijsner.

Het Nederlandsch Brikschip Heppens; Kapt. G. D. Swart. — Adres bij Gebroeders Reells.

Het gekoperd Nederlandsch Brikschip Julia, Kapt. J. Hilbrands. — Adres bij Jozua Lyon. — Vertrekt 13 dezer.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip de Jonge Willem, Kapt. G. van Medevoort. — Adres bij E. D. J. van Bommel. — Sluit 5 Julij.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip Harmonie, Kapt. Berj Jansen. — Adres bij J. F. Favereij.

Stand der Maan.

4	*Junij*	Laatste Kwartier.
11	»	Nieuwe Maan.
18	»	Eerste Kwartier.
27	»	Volle Maan.

Getijden.

	Hoog Water.		Laag Water.	
12 Woensdag.	's mor.	6-51	's av.	12-51
13 Donderdag.	»	7-42	»	1-42
14 Vrijdag.	»	8-33	»	2-33
15 Zaturdag.	»	9-24	»	3-24

GEDRUKT BIJ GEZUSTERS SERRES.